

РОЗВИТОК ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЯХ: КЕЙСИ MICROSOFTTA IBM

DEVELOPMENT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN INTERNATIONAL COMPANIES: MICROSOFT AND IBM CASES

Науковий керівник: докт. екон. наук, проф., зав. кафедри економіки

Некрасова Любов Аркадіївна

Здобувачка вищої освіти: Кузенна Анна Олександрівна

Supervisor: Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Economics

Niekrasova Liubov Arkadiivna

Higher education applicant: Kuzenna Anna Oleksandrivna

Анотація: Проаналізовано трансформацію штучного інтелекту з дослідницької технології у стратегічний ресурс міжнародного бізнесу. Розглянуто напрями застосування ШІ в ключових галузях, основні виклики його впровадження та кейси Microsoft і IBM. Microsoft демонструє підхід «AI-first», орієнтований на масову доступність і масштабування ШІ-рішень, тоді як IBM акцентує на галузевій спеціалізації та аналітичній точності. Підкреслено роль компаній у розвитку етичних стандартів ШІ та важливість балансу між інноваціями, етикою й адаптивністю бізнесу до цифрових змін.

Ключові слова: штучний інтелект, міжнародний бізнес, цифрова трансформація, Microsoft, IBM, етика ШІ, автоматизація, інновації.

Annotation: The transformation of artificial intelligence from a research technology into a strategic resource for international business is analyzed. The study explores key areas of AI application, major implementation challenges, and case studies of Microsoft and IBM. Microsoft demonstrates an “AI-first” approach focused on accessibility and scalability, while IBM emphasizes industry-specific expertise and analytical precision. The role of these companies in shaping ethical AI standards and the importance of balancing innovation, ethics, and business adaptability to digital change is highlighted.

Keywords: artificial intelligence, international business, digital transformation, Microsoft, IBM, AI ethics, automation, innovation.

Штучний інтелект (ШІ) перетворився з дослідницької технології у стратегічний ресурс, що визначає конкурентоспроможність міжнародних компаній. Застосування ШІ дозволяє оптимізувати операційні процеси, прогнозувати споживачку поведінку, автоматизувати рутинні завдання і відкривати нові джерела доходу. Згідно з даними McKinsey (2023), понад 60% міжнародних корпорацій вже інтегрували ШІ у свої бізнес-моделі [1].

Основні виклики впровадження штучного інтелекту в практику міжнародних компаній представлено в табл. 1 [2].

Таблиця 1

Характеристика викликів провадження ШІ

№	Виклик	Характеристика
1	Етичні дилеми	Прозорість алгоритмів, дискримінація, приватність.
2	Кібербезпека	Ризики зламу моделей, захист даних користувачів.
3	Регуляторна невизначеність	Відсутність єдиних стандартів ШІ у міжнародному праві.
4	Ринок праці	Витіснення людей з рутинних професій, потреба у перекваліфікації.
5	Вартість впровадження	Високі інвестиції в інфраструктуру та кадри.

Використання ШІ охоплює низку ключових галузей: фінансовий сектор (автоматичне виявлення шахрайства, кредитний скоринг, алгоритмічна торгівля); ритейл і електронна

комерція(персоналізація пропозицій, чат-боти, прогнозування попиту); логістика(оптимізація маршрутів, управління запасами, дрони і автономні транспортні засоби);охорона здоров'я (діагностика на основі зображень, аналіз медичних даних, віртуальні асистенти);виробництво (автоматизація виробничих ліній, контроль якості).

Міжнародні компанії, зокрема технологічні гіганти, стали рушійною силою у розвитку та впровадженні ШІ. Серед таких компаній особливо відрізняються Microsoft і IBM –вони не лише створюють нові продукти на базі ШІ, але й формують стратегії глобального впливу на розвиток цієї технології.

Microsoft є одним із лідерів у розробці та впровадженні ШІ на глобальному рівні. Компанія розвиває власну платформу Microsoft Azure AI, яка включає сервіси машинного навчання, когнітивні сервіси (розпізнавання мови, зору, тексту), а також інструменти для створення моделей ШІ без необхідності глибоких знань у програмуванні.Ключові ініціативи Microsoft у сфері ШІ [2]:

- співпраця з OpenAI: У 2019–2023 роках Microsoft інвестувала понад \$10 млрд у розвиток OpenAI. Ця співпраця дозволила інтегрувати моделі GPT у продукти Microsoft, зокрема Copilot для Office 365, GitHub Copilot тощо,), що суттєво підвищує продуктивність завдяки ШІ – підтримці написання текстів, підсумовування й аналізу даних;

- AI for Good: соціальна ініціатива Microsoft, спрямована на застосування ШІ у боротьбі з глобальними проблемами –зміною клімату, доступністю освіти, медициною, підтримкою людей з інвалідністю.

- етичний підхід: компанія розробила внутрішні принципи етичного використання ШІ, включно з прозорістю, недискримінацією, приватністю та безпекою. Так, Microsoft запровадило внутрішній стандарт Responsible AI та етичну оцінку проєктів.

Компанія IBM зосереджує свою діяльність на впровадженні ШІ у цифрову трансформацію великих підприємств, насамперед через платформу Watson [2]. IBMWatson застосовується у сфері охорони здоров'я для підтримки клінічних рішень, у фінансах – для аналізу ризиків, в юридичних компаніях –для пошуку релевантної правової інформації та створення документів, а також у сфері обслуговування клієнтів – через віртуальних агентів нового покоління. Один із показових прикладів є IBM Watson Health, що аналізує великі обсяги медичних даних для покращення результатів лікування. IBM також надає великого значення прозорості та справедливості ШІ, пропонуючи інструменти, як-от AIFact Sheets та Watson Open Scale, для моніторингу упередженості та пояснення рішень моделей. Компанія активно інвестує в програми навчання для підвищення кваліфікації працівників у сфері ШІ.

Отже, штучний інтелект змінює логіку ведення бізнесу в міжнародному середовищі. Його ефективна інтеграція дозволяє компаніям отримати стратегічні переваги, підвищити операційну ефективність та відповідати на глобальні виклики. Проте успіх залежить від балансу між технологічними можливостями, етикою,регулюванням та гнучкістю організаційної культури. Розвиток штучного інтелекту є пріоритетом для провідних міжнародних компаній. Microsoft та IBM демонструють різні, але доповнюючі підходи: перша зосереджується на доступності та швидкій інтеграції ШІ у повсякденні продукти, друга – на аналітичній потужності та галузевій експертизі. Обидві компанії активно впливають на формування глобальних стандартів етики ШІ, що вкрай важливо для сталого розвитку технологій. Майбутнє ШІ значною мірою визначатиметься балансом між інноваціями, етикою та потребами людства. Microsoft та IBM продовжують відігравати ключову роль у цьому процесі.

Список літератури

1. McKinsey&Company. TheStateof AI in 2023: GenerativeAI'sbreakoutyear. URL: <https://www.mckinsey.com/capabilities/quantumblack/our-insights/the-state-of-ai-in-2023>

2. Deloitte (2023). State of AI in the Enterprise, 5th Edition. URL: <https://www2.deloitte.com/insights/us/en/focus/cognitive-technologies/state-of-ai-and-intelligent-automation-in-business-survey.html>